OUS DE SOMERA

RONDAIA D'EN JORDI DES RECÓ (ANTONI M. ALCOVER)

AIXÒ ERA UN POBLER DE SA POBLA QUI SE'N VENIA A CIUTAT AMB UN ASE, TIRA TIRA.

S'ASE DUYA DINS SES BEYASSES DUES CARABASSES DISFORGES: JUST AMB ELLES TENIA SOMADA DE BON DE VERES.

EL TOPA UN CARBONER QUI DEVALLAVA DE SES MUNTANYES DE LLUCH, AMB UN ASE CARREGAT DE CARBÓ;...

...REPARA AQUELLES CARABASSOTES, I ROMÀN TOT EMBAMBAT.

NO N'HAVIA VISTES MAY QUE FESSEN TANT D'EMBALUM, NI D'UN BON TROS; I NO VA SEBRE QUE EREN. PER PAGA LI FALTAVA UNA AYGO.

JA HO CRECH QUE NO POGUÉ ESTAR QUE NO DEMANÀS AN ES POBLER:

GERMÀ, ¿I QUÈ ÈS AIXÒ TAN GROS QUE DUYS DINS SES BEYASSES?

I ¿QUE NO VOS SERVIU DETS UYS? ¿QUÈ HAN D'ESSER? OUS DE SOMERA.

¿I SES SOMERES QUE FAN OUS?

¡NO HAN DE FER OUS, HOMO!

¿I NEIXEN, SI LES POSEN, AQUESTS OUS?

¡NO HAN DE NÉIXER, SI SON NEIXENTS! ¡I DEPRESSA!

¿I NEIXEN RUCHS?

¡VEAM IDÒ SI NEIXERÀN LLAGOSTS, TROS DE QUE'M FEYS DIR!

¿I NO ANAU DE BERBES ARA?

¡ARA ÈS HORA DE BERBES!

¡SOBRE TOT! EU HE DE TOCAR AB SES MANS AN AIXÒ, COST LO QUE COST... ESCOLTAU, ¿VOLEU QUE BARATEM ES VIATGE, CAP PER CAP?

¡FETA ESTÀ SA BARRINA! ¡NO HU'GUÉSSEU DIT!

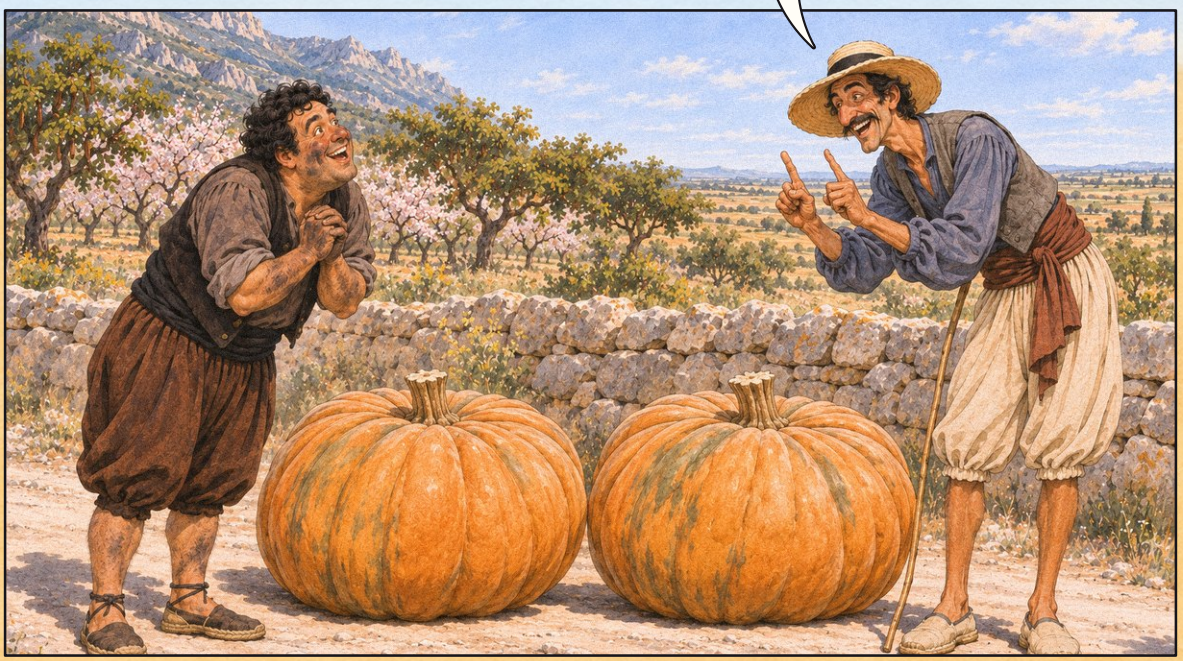
AMB UNA GRAPADA DESCARREGA SES CARABASSES, ENGIRGOLA SES DUES SÀRRIES DE CARBÓ DEMUNT S'ASET,...

ES POBLER LI HAVIA DIT:

MIRAU, SI VOLEU QUE NESQUEN AQUESTS OUS, ETS HEU DE COVAR VUYT DIES DINS ES LLIT.

ETS HI POSAU, UN POCH SEPARAT UN DE S'ALTRE; VOS HI GEYS A'S MITX, BEN ESTRET;

I ¡ALERTA A MOUREVOS EN TOTS ES VUYT DIES NI A DIR CAP PARAULA! SI VOS MOVEU O MOTAU, NO NEIXERÀN.

ES CARBONER S'HO HAVIA AFICAT BÉ DINS SA CLOSCA TOT AIXÒ.

...I CAP A SA POBLA FALTA GENT, MES XALEST QUE UNES CASTANYETES.

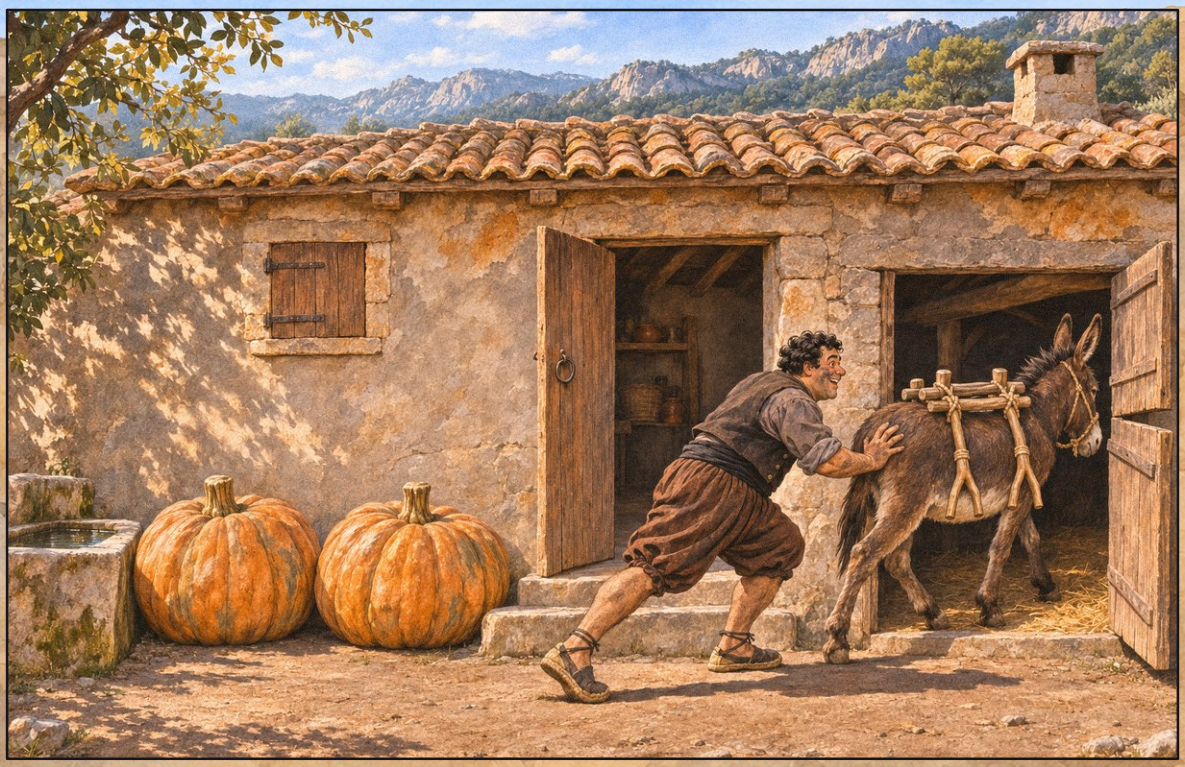
ES CARBONER A FORSA DE FORSES COMPONGUÉ SES CARABASSES DEMUNT ETS ESCORBEYS I, TOT SATISFET DE SA BARRINA, ¡DE D'ALLÀ CAP A SES CASES!

ARRIBA A CA-SEVA. SA DONA ERA A DUR AYGO, I ¿QUÈ FA ELL?

DESCARREGA S'ASE, EL MENA DINS SA PAISSA, LI DONA RECAPTE;...

...I, ABANS DE MES REMOR, POSA SES DUES CARABASSOTES DAMUNT ES LLIT, UN POCH SEPARADA UNA DE S'ALTRA;...

...S'HI AGEU A'S MITX, BEN ESTRET I AB TOT QUANT DE TAPAMENT TROBÀ, BEN RESOLT I DETERMINAT A FERHO DE TOT PER QUE AQUELLS DOS OUS SORTISSEN NEIXENTS.

SA DONA AL PUNT ARRIBA. VEU LA CASA UBERTA, I S'ASET DINS SA PAISSA.

I S'ESTORNELL PER ONT SE DEU ESSER FUS? ¡ELL HA FET PREST AVUY!

¡LI DEUEN HAVER COMPRAT TOT ES BARRISCH P'ES CAMÍ! DEU ESSER A SA TAVERNA A PEGAR UN GLOP. JA VENDRÁ EN VOLER.

DES CAP D'UNA ESTONA SE N'ENTRA DINS SA CAMBRA, I ME VEU TANT D'EMBALUM DEMUNT ES LLIT.

I ARA QUÈ ÈS ASSÒ?

S'ARRAMBA AN ES CAPSAL, I EL ME VEU A ELL QUI NO MES TREYA ES CAPARRÍ, MES SÈRIO QUE UNA PATATA.

¿PERÒ QUÈ ÈS ASSÒ? ¿I QUE NO ESTÀS BO?... ¡HAURIES POGUT DIR QUALQUE COSA AIXÍ MATEIX...!
¡XIIITTT! ¡XIIITTT! ¡XIIITTT!

¡PERÒ BÉ! ¿QUÈ ÈS QUE TENS, COLGAT AN AQUESTES HORES I TAN TAPAT...? ¿QUÈ ÈS ASSÒ QUE TE FA TANT D'EMBALUM...?

¿ES CAP BONY QUE TE SIA SURTIT A SA PANXA O A S'ESQUENA...? ¿TENS NINGÚ COLGAT AQUÍ DEVALL...?

I ELL QUE NO S'ATURAVA DE FER, AB SO DIT DAVANT SA BOCA:

¡XIIITTT! ¡XIIITTT! ¡XIIITTT!

ELLA NO POGUÉ ESTAR PUS QUE NO ANÀS A MIRAR QUE ERA AQUELL EMBALUM, ALSANT ES TAPAMENT DE UN COSTAT;...

...PERÒ ELL, COM UN PICAT D'ARANYA, TREU ES DOS BRASSOS I LOS ESTÉN PITJANT AB TOTA SA FORSA DAMUNT ES TAPAMENT A CADA BANDA DE SES CARABASSES, PER QUE ELLA NO LES HI DESTAPÀS.

I LA DONA QUE NO S'ATURAVA D'ESQUEYNAR:

¡AH REBOTA FERRERA! ¿VEYAM QUÈ SERÀ AIXÒ...? ¿VEAM SI JO NO SERÉ SENYORA DE VEURE LO QUE M'HAS ENFLOCAT DINS ES LLIT?

¿QUE'T PENSES PODERNE FER PICA DE PORCH...? ¡SABS QUE HI ANAM D'ERRATS! ¡VAJA! ¡FORA PUS REVOLTERIES! ¡A VEURE QUÈ ÈS QUE TENS!

I ELL QUI NO S'ATURAVA DE FER, AB SO DIT DAMUNT SA BOCA:

¡XIIITTT! ¡XIIITTT! ¡XIIITTT!

LA DONA JA ESTAVA DINS UN FOCH; LI VENGUEREN MIL IDEES, SES MES DESBARATADES.

¿QUÈ SERÀ ASSÒ? ¡UN HOMO TAN ACERTAT COM ERA ELL, FERME AQUESTA...! ¿SAPS QUE ES SENY LI HAVIA D'HAVER TRABUCAT? ¡ELL MAY HAVIA FETES AQUEIXES COSES! ASSÒ ÈS QUE ES SEU CERVELL HA PATIT.

SE'N VA A SES VEYNADES A CONTARLOSHO.

TOTES SE N'ENTREN DINS SA CAMBRA, I, JA HU CRECH, EL ME TROBEN COVANT, BEN COLGAT, TAPAT FINS AN ES NAS, AMB UNS UYS BEN ETXEREVITS, MIRANTLES TOTES FIT A FIT.

BÉ N'HI FEREN DE PREGUNTES I RE-DE-PREGUNTES, BÉ L'ESTAMANETJAREN I ENGRONSAREN; PERÒ NO'N POGUEREN TREURE MES SENTÈNCIA QUE ¡XIIITTT! I MES ¡XIIITTT!..., I ES DIT DALT SA BOCA,... QUANT NO TENIA ES BRASSOS ESTESOS DAMUNT ES TAPAMENT PER DEFENSAR D'AQUELLES REVEL·LERES SES CARABASSES, PERQUE TOTES NE TENIEN MAL DE VENTRE FERM DE QUÈ PORIA ESSER AQUELL EMBALUM O TURÓ QUI S'ALSAVA A'S MITX DES LLIT.

AVIAT UNA DE SES VEYNADES DIGUÉ:

FIETES MEVES DOLSES, JO NO ESTARIA PUS AMB AQUESTES: JO AVISARIA'S METGE, PER QUE NO M'AGRADA GOTA AQUEST HOMO.

¡TROP QUE PENSES BÉ! AQUEST HOMO TÉ COSA. ELL MAY HAVIA FET AIXÒ: ERA S'HOMO MES ACERTAT DE LA VILA. NO HI HA MES REMEY QUE ACUDIR AN ES METGE...

SA DONA HI VA CONVENIR, I UNA D'AQUELLES AB QUATRE BOTS VA ESSER A CA'S METGE, QUI, AL PUNT SE PRESENTÀ PANTAIXANT, DE SA CORREGUDA QUE LI HAVIEN FETA PEGAR.

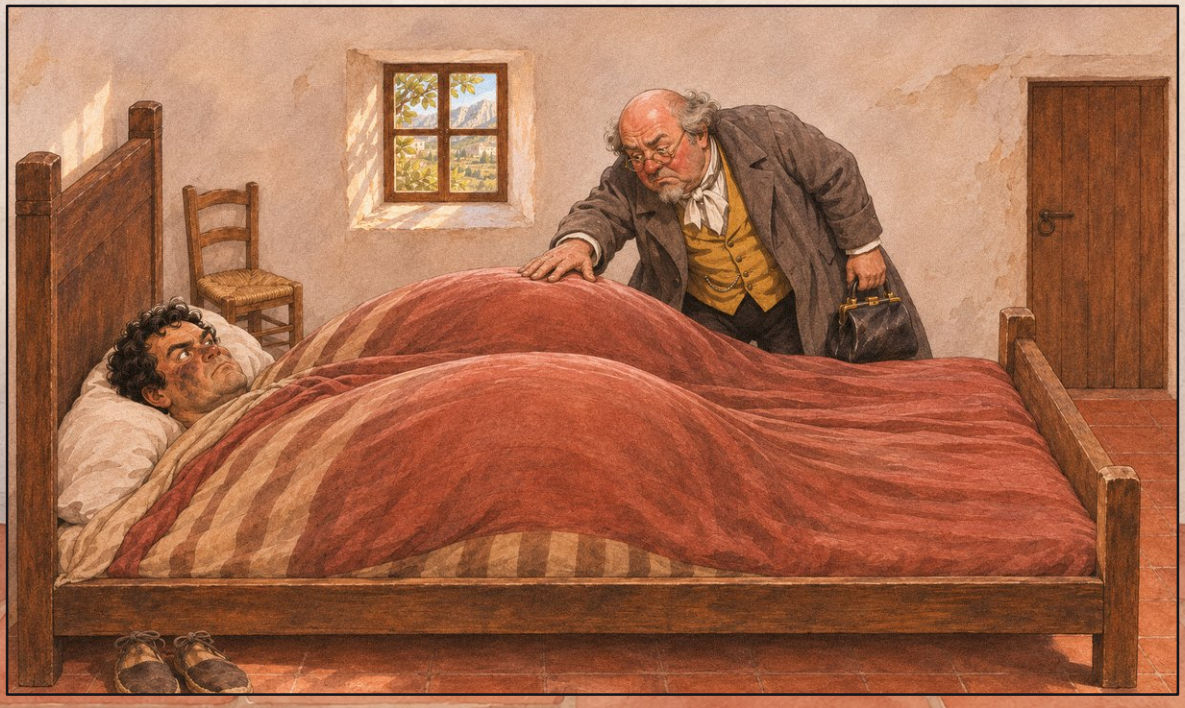
I ARA ¿QUÈ ÈS ASSÒ?

...DIGUÉ, ENTRANT DINS SA CAMBRA I ATRACANTSE AN ES CAPSAL DES LLIT.

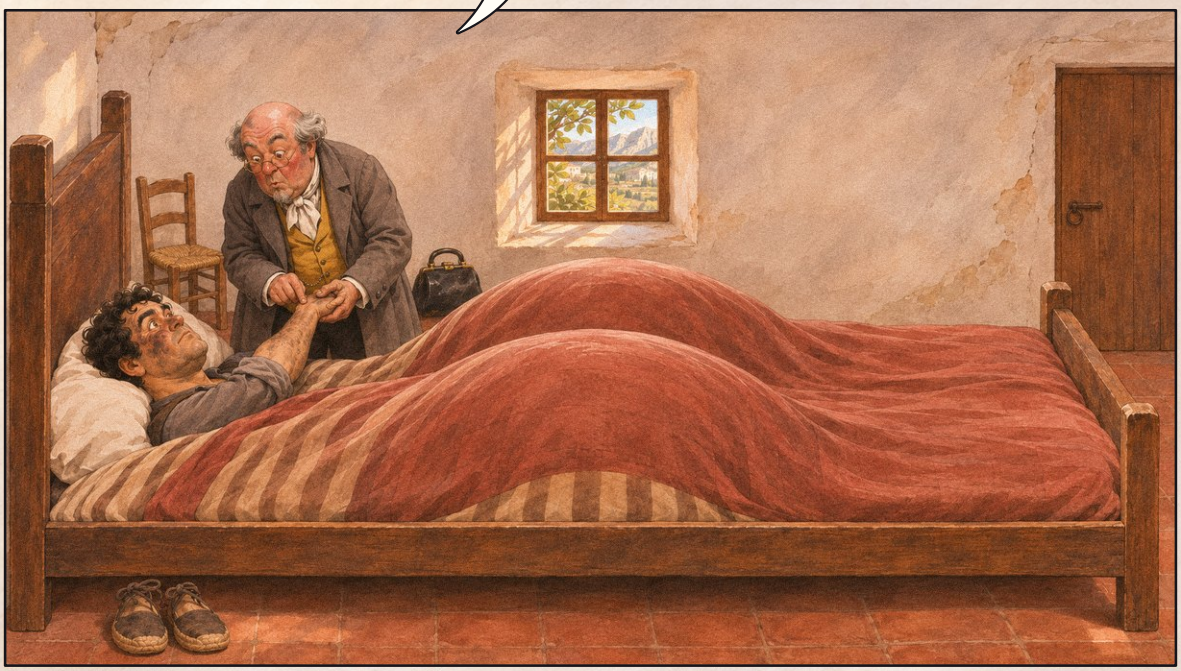
SA DONA PRENGUÉ LA PARAULA, I LE HI CONTÁ TOT, FIL PER RANDA, AN EL SENYOR DOCTOR, SENSE DEIXAR UNA TIL·LA, DEMANANTLI PER AMOR DE DEU I DE MARIA SANTISSIMETA QUE LI CURÀS AQUELL HOMONET SEU.

ES METGE'L VA ESCOMETRE; PERÒ ELL ¡BEN ALERTA A DIR RES! AIXÒ SI, LI VEL·LAVA FERM ES BLE, NI LI LLEVAVA SA VISTA DE DEMUNT, PER QUE NO FES UN MAL TERÇ A SES CARABASSES.

CANSAT ES METGE DE PREGUNTARLO SENSE ALCANSAR CAP RESPOSTA, PROVA DE POLSARLO.

COM A FEBRE NO'N TÉ. PERÒ LO QUE ES DIU AQUESTS UYS SEUS NO SON NATURALS...

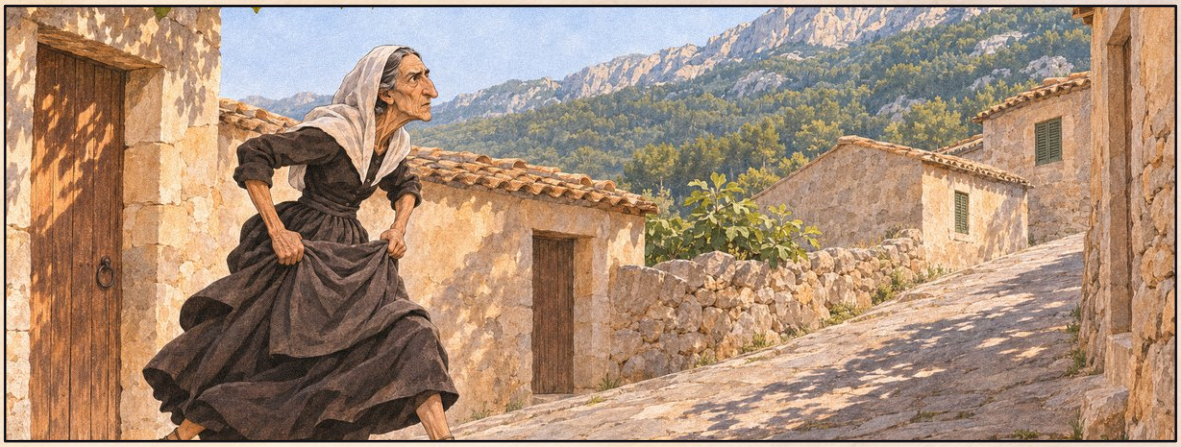
¿I QUÈ ÈS LO QUE TÉ?

TANT POT ESSER QUE SIA MOLT COM QUE NO SIA RES.

¿QUE SERIA COSA, QUE FOS UN ATACH AN ES CERVELL?
¿I PERDRIA L'ALUYAR TOT D'UNA?
PORIA ESSER.
EY ESTARIA BEN ESPOSAT.
JO, LO QUE FARIA, ÈS AVISAR ES VICARI, I QUE L'ESTREMUNCIEN, NO FOS COSA QUE LLAVÒ NO HI FÓSSEM A TEMPS.
AIXÒ MAY POT ESSER ERRAT.

AQUELLA VEYNADA, COM SI HAGUÉS TENGUT FOCH DINS SES SABATES, ANÀ DEPRESSA A CERCAR ES VICARI.

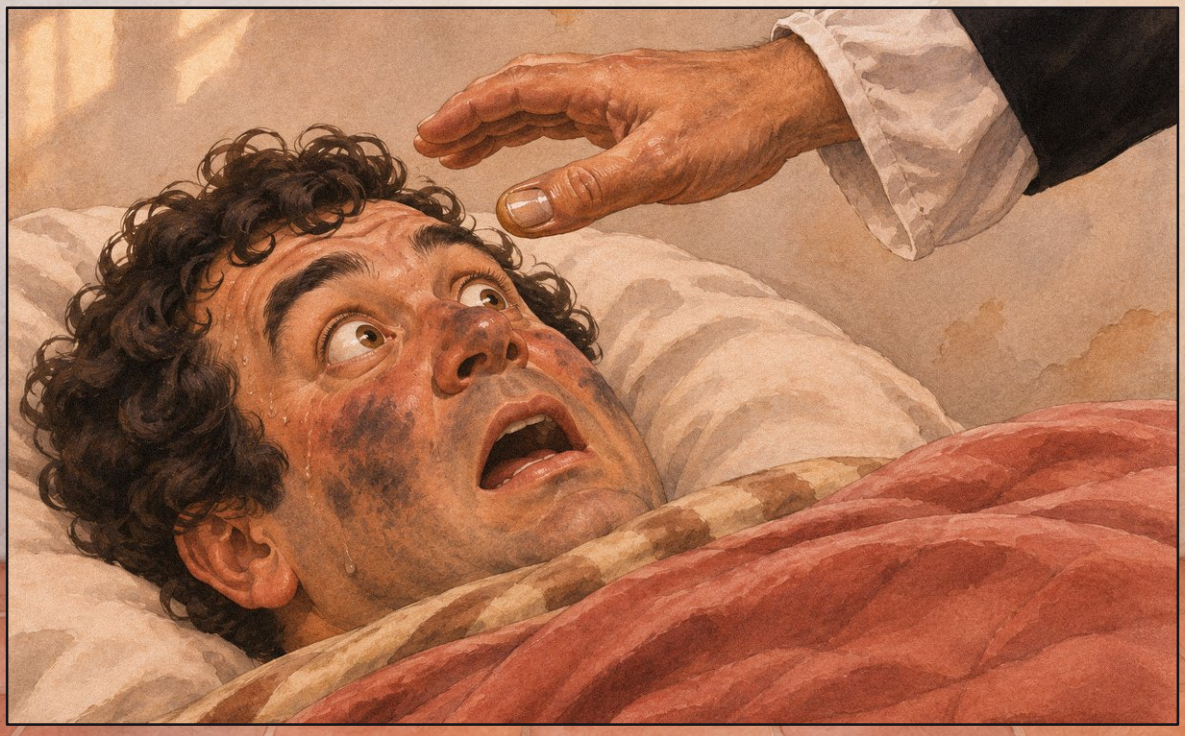
ES VICARI AL PUNT SE PRESENTA AB S'ESTREMUNCIÓ; I, MENTRES SA DONA S'ESCABEYAVA FENT UN ESCÀNDOL DE PLORS, JA ÈS PARTIT AB S'ESCOLÁ A DIR ORACIONS I MES ORACIONS.

ANAVA JA A FER L'UNCIÓ DETS UYS AN ES MALALT, I MENTRES TANT DONÀ ORDE DE QUE LI DESTAPASSEN ES PEUS.

AQUÍ ES CARBONER SE VA VEURE PERDUT DEL TOT, I QUE, SI SE DESCUYDAVA UNA MICA, EL SE'N DURIEN A ENTERRAR DE VIU EN VIU.

PER QUE UN TAL NO LI SUCCEÍS, AMB UNA REBEL·LADA SA POSA DRET DEMUNT ES LLIT, NO BASTANTLI COR D'HAVER DE DESAMPARAR AQUELLS DOS OUS, QUE TANT HAVIA ENCOBEITS, I S'ESPITXÀ, CRIDANT AB TOTA L'ÁNIMA:

SALTA DES LLIT AMB UN BOT, I FUIG PEGANTSE TOCHS P'ES CAP I ASPERGIANT A LA DESCOSIDA.

ES TAPAMENT SE N'ANÀ EN ORRI, I DEMUNT ES LLIT ROMANGUEREN SES DUES CARABASSES DISFORGES A LA VISTA DE TOT HOM.

QUANT LA GENT ACLARÍ QUE ES CARBONER LES COVAVA ESPERANT TREURE'N DOS RUCHS O DUES RUQUES O UNA RUCA I UN RUCH,—NO VOS DICH RES SA LULEYA QUE VAREN MOURE.

I ENCARA DEU DURAR, SI NO SE SON ATURATS.

Ous de somera
Rondalles Mallorquines · 20

Contada per madò Vicensa i lo Rt. D. Bernat Cifre, de Pollensa. Replegada per Mn. Antoni M. Alcover.

Aplech de rondayes mallorquines d'en Jordi des Recó. Tom IV, segona edició. Ciutat de Mallorca, Estampa de N'Antoni Rotger, 1923. Planes 22-28.

Text d'Antoni Maria Alcover i Sureda (1862-1932), de domini públic perquè fa més de 80 anys que va morir. Les paraules són les de l'edició de 1923, sense modernitzar.
Transcripció feta de bell nou damunt l'exemplar de la Taylor Institution Library (Bodleian Libraries).

Adaptació al còmic i il·lustracions generades amb intel·ligència artificial.
Edició de Guillem Cantallops Ramis, 2026. Llicència CC BY-NC-SA 4.0 per a tot el que no és text d'Alcover.
Versió 12 · 2026-11-22